

Dossier amb l'Índex, la Presentació i les Conclusions del treball

Salt?... Parlem-ne
Una aproximació a la realitat saltenca per projectar el futur

Pla local de Formació de Salt.
Àrea d'activitats comunitàries

“De res a poc, i sempre amb vent de cara,
quin llarg camí d’angoixa i de silencis.
I som on som; més val saber-ho i dir-ho
i assentar els peus en terra i proclamar-nos
hereus d’un temps de dubtes i renúncies
en què els sorolls ofeguen les paraules
i amb molts miralls mig estrafem la vida.
De res no ens val l’enyor o la complanta,
ni el toc de disciplent malenconia
que ens posem per jersei o per corbata
quan sortim al carrer. Tenim a penes
el que tenim i prou: l’espai d’història
concreta que ens pertoca i un minúscul
territori per viure-la. Posem-nos
dempeus altra vegada i que se senti
la veu de tots, solemnement i clara.
Cridem qui som i que tothom ho escolti,
i, en acabat, que cadascú es vesteixi
com bonament li plagui, i via fora,
que tot està per fer i tot és possible.”

Fragment del poema *Ara mateix*, d’en Miquel Martí i Pol

VI.

La puerta del compartimiento se abre de nuevo para dar paso a dos pasajeros más. A partir de este momento varía el status de quienes los precedieron. Justo hasta ahora todavía eran intrusos, forasteros, pero en este instante se han convertido de pronto en aborígenes. Ya forman parte del clan de los sedentarios, de los propietarios del compartimiento, y como tales, hacen uso de todos los privilegios que creen que corresponden. Resulta paradójica la defensa de un territorio “ancestral” que apenas acaban de ocupar; notable la falta de cualquier empatía para con los recién llegados, quienes se ven enfrentados al mismo rechazo y que tienen por delante la misma difícil ceremonia de iniciación a la que tuvieron que someterse sus predecesores; sorprendente el rápido olvido con el que cada cual oculta y niega su propia procedencia.

Hans Magnus Enzensberger, *La gran migración.*

ÍNDIX

Presentació

1. El territori

- 1.1 Característiques de l'habitatge
- 1.2 Xarxa viària
- 1.3 Transport públic
- 1.4 Espais verds i espais públics

2. Les persones

- 2.1 El marc general: cinc cèntims
- 2.2 El zoom
 - 2.2.1 Evolució de la població de Salt durant el període 1994-2004 distribuïda segons lloc de naixement
 - 2.2.2 Evolució de la població de Salt d'origen estranger durant el període 2000-2004
 - 2.2.3 Evolució de la població de Salt d'origen estranger distribuïda per sexes durant el període 2000-2004
 - 2.2.4 Evolució de la població de Salt d'origen estranger distribuïda per edats i sexe i detall de les comunitats procedents del Marroc i de Gàmbia durant el període 2000-2004
 - 2.2.5 Comparació de les piràmides de població de Salt dels anys 1990 i 2004
 - 2.2.6 Evolució del nivell d'instrucció de la població de 15 i més anys de Salt durant el període 2000-2004
- 2.3 La foto

3. Economia i treball

- 3.1 L'activitat econòmica
- 3.2 Situació laboral
- 3.3 Notes finals

4. L'educació

- 4.1 Una història que no és nova
- 4.2 L'educació obligatòria
 - 4.2.1 El mapa escolar: oferta i demanda de places
 - 4.2.2 Distribució de l'alumnat: el perill de la guetització i les dificultats de la IT
 - 4.2.3 La tasca educativa
- 4.3 L'educació no obligatòria
 - 4.3.1 Educació infantil P0-P3
 - 4.3.2 Batxillerats i CF
 - 4.3.3 Formació d'adults
 - 4.3.4 Altres equipaments educatius
- 4.4 Notes finals

5. La salut

- 5.1 Equipaments sanitaris públics a Salt
- 5.2 Població i atenció primària
- 5.3 Situació assistencial
- 5.4 Activitat assistencial
- 5.5 Atenció a la dona
- 5.6 Problemàtiques detectades

6. Els Serveis Socials

- 6.1 Equipaments de serveis socials públics a Salt
- 6.2 Serveis socials municipals: Serveis Bàsics d'Atenció Social Primària
 - 6.2.1 Problemàtiques socials ateses
 - 6.2.2 Respostes des dels serveis socials
- 6.3 Dificultats de l'atenció social primària a SALT

7. Cultura i lleure

- 7.1 Equipaments educatius-culturals municipals
- 7.2 Equipaments municipals de gestió indirecta
- 7.3 Altres equipaments educatius-culturals
- 7.4 Activitats d'àmbit municipal
- 7.5 Notes finals

8. Esports

- 8.1 Equipaments i instal·lacions esportives
- 8.2 Activitats esportives municipals
- 8.3 Notes finals

9. Xarxa associativa i participació

- 9.1 Equipaments de serveis a les associacions
- 9.2 Xarxa associativa
- 9.3 Mitjans de comunicació locals
- 9.4 Programes de participació ciutadana

10. 100 apunts de la realitat de SALT

11. Conclusions finals

PRESENTACIÓ

Aquest document és resultat del treball de l'Àrea d'activitats comunitàries del Pla local de Formació de Salt, *Fem un Salt solidari*, iniciat el setembre del 2002 fruit de la col·laboració entre el Departament de Benestar i Família, l'Ajuntament de Salt i la Universitat de Girona. Les finalitats del Pla de millora de la cohesió i la convivència i en definitiva la millora social de la realitat de Salt, han dut a la necessitat de conèixer els problemes socials, econòmics, educatius, etc. de la vila i així poder convertir-los en propostes de canvi per al futur.

Per tant, aquest treball no és, ni pot ser, ni vol ser cap catecisme. De fet només és una primera aproximació provisional, com indica el seu títol a una realitat dinàmica i canviant. Pretén ser un primer document de treball que serveixi per a iniciar un procés de debat comunitari participatiu, amb professionals, entitats i persones... per elaborar propostes de futur.

És per aquest motiu que després d'aquesta primera fase d'aproximació volem continuar la tasca a partir de setembre amb l'organització d'unes Jornades de Debat i Anàlisi del document, per completar-lo, enriquir-lo, i convertir-lo així en un diagnòstic comunitari, amb la participació dels diferents agents socials que intervenen en la realitat de Salt.

En aquest sentit, *Salt?... Parlem-ne*, expressa la demanda que cal començar a parlar de Salt seriosament i rigorosa, fugint dels prejudicis, els estereotips, les opinions poc o gens fonamentades que sovint surt a la llum. Cal doncs, iniciar aquest procés i començar a parlar en positiu, tractant d'educar en valors i de construir la cultura de la cooperació i la solidaritat, de cercar la cohesió i la convivència, des d'una aproximació valenta i sense opacitats a la realitat¹.

Donada l'extensió del treball (90 pàg.), aquest s'editarà en format CD amb la resta de documents i memòries generades pel Pla local. Mentrestant es farà difusió del document *100 apunts sobre la realitat de Salt*, que a mode de conclusions reuneix sintèticament el contingut de l'estudi, i ha de ser el material de treball per a la segona fase del procés de diagnòstic comunitari, que s'iniciarà al setembre.

Per elaborar aquest treball s'han utilitzat majoritàriament dades estadístiques de fonts com l'Ajuntament de Salt, l'Institut d'Estadística de Catalunya, el Departament d'Ensenyament, el Departament de Treball, la Direcció d'Atenció Primària de Girona, Gironès i La Selva de l'ICS, etc. A més, pel que fa a aspectes més qualitius s'han realitzat fins a 16 trobades o entrevistes amb diferents professionals o persones significatives dels àmbits treballats.

Cal dir però que la recerca de dades d'abast municipal actualitzada i en els àmbits específics treballats és lenta i difícil i en alguns casos la informació és inexistente o desfasada en el temps. És per aquest motiu que una proposta derivada d'aquest treball és la creació d'un Observatori Social

¹ En aquest sentit, l'Espai Itaca de Salt, ja ha iniciat en certa mesura aquest procés des de fa un any.

a Salt², que de manera permanent i continuada reculli, mantingui actualitzades i posi a l'abast de tothom tot tipus d'estudis, dades i qualsevol informació rellevant sobre els diferents aspectes de la realitat saltenca començant per l'explotació de les dades del Padró municipal d'habitants³.

En aquesta primera fase del diagnòstic comunitari no s'han tractat alguns temes, que hauran de ser tractats en la segona fase, com Policia i seguretat ciutadana, equipaments i serveis extramunicipals, etc. que, per una qüestió de prioritats pel que fa a les problemàtiques de Salt i pel temps disponible, s'han obviat en aquest treball. A més, en el propi document, capítols com *Educació*, *Salut* o *Serveis Socials*, presenten una especial exhaustivitat respecte d'altres, en tant que ens ha semblat que la realitat d'aquests àmbits ho mereixia.

Volem aprofitar per fer una referència a l'Informe del PNUD sobre Desenvolupament Humà de 2003, dedicat aquesta any a la llibertat cultural com element essencial del desenvolupament humà i com instrument clau per afiançar la democràcia i l'estabilitat política, presentat fa uns dies citant les següents recomanacions:

- La ONU recomana a Europa duplicar el seu nombre d'immigrants d'aquí al 2050 per tal de compensar l'envelliment de la seva pob. i la baixa natalitat.
- L'Informe assenyala que un dels desafiaments més importants per a Europa serà aprofitar el flux de mà d'obra i de noves cultures procedents d'Àfrica, Amèrica Llatina i Àsia. L'Informe assegura que no hi haurà desenvolupament humà sense llibertat cultural.
- L'Informe fa 5 propostes per a la gestió de la multiculturalitat que passen per garantir la participació política, la llibertat religiosa i el pluralisme legal, desenvolupar polítiques socioeconòmiques que promoguin l'equitat, la conveniència de sistemes triples en els quals es combinin la llengua nativa, una llengua franca de l'estat i una llengua internacional,...
- "En una època en que el concepte de "xoc de civilitzacions" ressona amb força i de manera inquietant en el món, recobra importància trobar respostes a l'antiga pregunta de com gestionar els conflictes al voltant de l'idioma, la religió, la cultura i l'ètnia" afirma Mark Brown, administrador del PNUD en el pròleg de l'Informe i afegeix que la construcció de societats multiculturals és una condició fonamental per tal que els països puguin dedicar-se al creixement econòmic i la garantia dels serveis socials bàsics...

Finalment, ens queda, d'una banda, fer veure que hem optat per redactar comentaris i conclusions generals el màxim d'entenedores per a tothom⁴ i, d'una altra, agrair la col·laboració dels qui fins ara ens han ajudat i indicar que necessitem i demanem la col·laboració de les entitats de Salt i les persones interessades en els objectius del nostre treball comunitari per tal de revisar el contingut d'aquest document abans de la redacció final d'un diagnòstic comunitari amb propostes concretes de futur. Totes les observacions, crítiques i suggeriments seran benvingudes!

Salt, juliol de 2004.

² Tenim ja elaborat un projecte que està en període de consulta abans de la seva presentació passat l'estiu als/a les professionals i administracions implicades.

³ Mentrestant, partim sempre gairebé de zero, treballem amb importants buits d'informació, malbaratem esforços i augmentem les dificultats a l'hora d'interpretar correctament la realitat.

⁴ A vegades a costa de sacrificar l'exactitud matemàtica de les dades treballant amb quantitats aproximades que, en cap cas, alteren significativament la realitat.

100 APUNTS DE LA REALITAT DE SALT

Conclusions

CONSIDERACIONS INICIALS

- El fet migratori no és nou i sabem que les persones immigrades no són mai un “problema”, ni a Salt ni arreu. La immigració actual, al fer augmentar extraordinàriament i d’una manera accelerada la població, només ha fet que visualitzar nombroses mancances socials i de serveis ja cròniques en el la nostra vila.
- Les actituds de rebuig per part d’un sector de la població d’acollida no deriven directament del fet migratori sinó del context social en el qual s’insereix l’arribada i l’acolliment de les persones immigrades: lleis d’estrangeria essencialment repressives, un mercat de treball precaritzat, un estat del benestar en vies de desmantellament, una campanya mediàtica i institucional de creació d’alarma social respecte al fet migratori, i altres.
- En conseqüència, afirmem, que el “problema” de Salt són, fonamentalment, les situacions socials mancades d’equitat i les precàries condicions materials de vida de determinats sectors de la població, així com la degradació dels serveis públics que no s’adeqüen a l’augment de població i la seva diversitat. Cal doncs, desproblematitzar el fet migratori per problematitzar les necessitats socials de tothom.
- Hi ha una manca evident de recursos en aquells àmbits fonamentals per a l’exercici dels drets de les persones: educació, sanitat, serveis socials, cultura i lleure, etc. Serveis que han de garantir poder cobrir les necessitats de *totes* les persones de Salt.
- Davant una situació de recursos públics deficitaris, l’augment de la població usuària crea conflictes en el conjunt de la població afectada, que veuen minvar la qualitat del servei iniciant-se així actituds culpabilitzadores envers la població nouvinguda. Això passa perquè els sectors socials desafavorits són els que “competeixen” pels recursos públics (ajuts, beques, sanitat i educació pública, etc.). Per contra els sectors benestants no veuen perillar la seva situació ni minvar el seu benestar. Aquesta constatació reforça la tesi que el problema de Salt no és la immigració sinó l’empobriment i la manca de qualitat de vida i d’opcions de benestar d’un ampli sector de la població.
- Una característica comuna en la majoria dels serveis públics a Salt és la saturació i la manca de recursos i de planificació per fer front a la demanda. És per això que els serveis i equipaments públics a Salt, han esdevingut els propis dels “immigrants” i dels “pobres”.
- En definitiva, la millora de la cohesió social i la convivència passa necessàriament per una millora radical i urgent dels serveis públics i per l’establiment d’un diàleg permanent amb el poble. Són per tant les administracions públiques les que tenen la clau per a la millora de les condicions de vida de la gent de Salt i la prevenció dels conflictes interculturals.
- Finalment, constatem que el treball comunitari en clau educativa, transformant les dificultats en possibilitats, ha de ser considerat com la principal via per orientar totes les polítiques de canvi del municipi que cerquin la cohesió social i la convivència.

1. El territori

1. Les condicions geogràfiques i la situació limítrof amb Girona han condicionat el desenvolupament i trajectòria de la comunitat Saltenca. L'existència de la sèquia Monar va facilitar el creixement de l'activitat agrícola així com el naixement de l'activitat industrial tèxtil que ha caracteritzat el poble. La proximitat amb Girona, ha aportat els avantatges de la capitalitat però ha fet que Salt acollís tot allò que Girona no ha volgut o pogut assumir. Encara avui, la població Saltenca està obligada a desplaçar-se per accedir a nombrosos equipaments i serveis públics.

2. La situació i creixement urbanístic de Salt ha estat fruit de processos d'expansió econòmica que han comportat importants immigracions. A la segona meitat del s. XIX amb la instal·lació de tres grans indústries tèxtils i l'expansió del barri del Veïnat. Al llarg del segle XX, amb la primera arribada d'immigració procedent de la resta de l'estat, que va ocupar l'espai urbà resultat de l'especulació urbanística de l'època franquista.

3. Actualment Salt segueix essent un poble d'acollida de població treballadora nouvinguda, així com de població que es desplaça des de Girona i d'altres municipis ja que el preu de l'habitatge és comparativament més econòmic. Salt és un poble que creix.

4. El creixement urbanístic i de població és un fet previst i planificat en el Pla General d'Ordenació Urbanística, elaborat l'any 1987 i revisat el 2002. La previsió de creixement és de 3.126 nous habitatges amb una població potencial de 10.000 nous habitants. La densitat de població a Salt en un escenari futur pot arribar a ser de 5.500 habitants per km².

5. Pràcticament el 80% dels habitatges de Salt, són habitatges familiars principals; en general ben equipats i de propietat (87%). El 60% dels habitatges tenen una antiguitat d'entre 20 i 30 anys, construïts les dècades dels 60 i 70, amb una dimensió mitjana de 92 m². Actualment s'està produint un procés de substitució per part de població que passa a un habitatge de més qualitat i la població nouvinguda estrangera que ocupa els pisos que queden vacants.

6. La xarxa viària està fortament dirigida pels carrers Major i Països Catalans, eixos a partir dels quals s'accedeix als carrers unidireccionals (la majoria) que vertebreren l'àrea urbana.

7. Excepte la zona més cèntrica de Passeig Ciutat de Girona, moltes zones de Salt mereixen una millora pel que fa a la qualitat dels carrers, amb voreres estretes i amb barreres per a persones amb dificultat de mobilitat.

8. La manca de places d'aparcament és una problemàtica important a Salt.

9. La mobilitat entre Salt i Girona, laboral, d'estudis, accés a serveis, etc. és molt important. Per aquest motiu és necessària una bona comunicació en transport públic. Malgrat l'existència de dues línies d'autobús aquesta oferta és insuficient en determinades franges horàries i cara, motiu pel qual la opció del vehicle privat és freqüent.

10. Salt compta amb un gran espai verd, el Parc de les Deveses de Salt, però a l'interior de l'espai urbà hi ha pocs espais verds i força petits. La majoria de places tenen poca vegetació i pocs equipaments de jocs infantils.

2. Les persones

11. La Vila de Salt és un extraordinari exemple del comportament típic dels municipis industrials catalans receptors d'immigració. L'evolució de la població al llarg del segle XX ha tingut, lògicament, una relació directa amb els canvis de la conjuntura econòmica però, especialment, amb la proximitat a la ciutat de Girona. La forta intensitat del fenomen migratori ha estat l'element que ha tingut una incidència més determinant sobre l'evolució demogràfica Saltenca. Especialment les migracions interiors procedents d'Andalusia, Extremadura, Castella-Lleó i Castella-La Manxa fan que en vint anys (1960-1980) la població de Salt gairebé es tripliqui. Un fenomen migratori de diferent signe, migracions internacionals procedents fonamentalment d'Àfrica i, a molta distància, d'Amèrica Llatina, explicarà els últims augments registrats amb el nou segle.

12. Durant els últims cinc anys el nombre de persones immigrades residents a Catalunya s'ha multiplicat per quatre i arriba ja a superar el 8% del total de la població. Girona és la tercera província de l'Estat espanyol, darrere d'Alacant i les Illes Balears, amb un major percentatge de persones estrangeres respecte el total de la població (11'2%) i la primera si es consideren només les persones de fora de la Unió Europea. A Salt, s'ha superat ja el 25%...

13. La població total de Salt (febrer de 2004) és de 27.195 habitants. Això vol dir una densitat de població de 4.249 habitants per km², la més alta de tots els municipis de les comarques gironines. D'aquestes, 12.836 persones (el 47'19% del total) són nascudes a Salt, la majoria, Girona i altres municipis de les comarques gironines i 1.606 (2'25% del total) són nascudes a la resta de Catalunya, destacant especialment Barcelona amb 1.338: 14.442 persones, un 49'44% del total, han nascut, doncs, a Catalunya i la resta han nascut fora de Catalunya (resta de l'Estat espanyol, resultat majoritàriament de les migracions dels anys 60-70, o l'estranger).

14. La població d'origen estranger suma un total de 6.824 persones procedents de 73 nacionalitats diferents, un 25'09% del total. 4.199 (un 61'5%) són homes. Àfrica amb 5.147 persones (un 75'42% del total de la població estrangera i un 18'92 del total de la població) és l'origen de tres quartes parts de la població estrangera de Salt. Amèrica Central (amb 460 efectius) i Amèrica del Sud (amb 637) fan d'Amèrica Llatina el segon gran continent d'origen: 1.097 persones, un 16'07% del total de la població estrangera i un 4'03 del total de població.

15. Tots els continents guanyen efectius de població en el període 2000-2004, destacant Àfrica que augmenta en més de 4.000 persones. 45 de cada 100 estrangers que viuen a Salt procedeixen del Marroc: en total viuen prop de 2.800 marroquins/es. Àfrica, però, perd pes relatiu en favor d'Amèrica Llatina que passa d'una trentena d'efectius el 2000 a prop de 1.000 el 2004. I dins d'Àfrica, Gàmbia és l'estat que més pes relatiu perd al llarg del període: de 32 gambians/es per cada 100 estrangers es passa a menys de 20 (encara, però, Banyoles i Salt són els nuclis amb més població gambiana de les comarques gironines, i de l'Estat espanyol).

16. El fet que Àfrica perdi pes en favor d'Amèrica Llatina cal considerar-lo com un canvi significatiu en el procés migratori i en el perfil del col·lectiu de les persones emigrades que tindrà, segurament, conseqüències en els processos d'acollida i d'integració i en la cohesió social i convivència futures

17. La població d'origen estranger té una edat mitjana sensiblement inferior a la resta i una estructura pròpia d'una població jove al contrari de la resta que presenta els trets típics d'una població envellida. Aquest últim procés migratori que estem vivint augmenta la taxa de natalitat i

rejuveneix la població Saltenca. Això, segons la majoria d'experts/es en Demografia, en el cas de poblacions com la catalana, sempre és un fet positiu.

18. La població d'origen estranger resideix majoritàriament en l'àrea situada entre el carrer Major i l'avinguda dels Països Catalans: un 65% s'agrupa en el sector centre i el 35% restant agrupada en carrers i blocs de pisos molt concrets. El preu de l'habitatge, determinant d'aquesta localització, ha facilitat la residència de la majoria de persones d'origen estranger en l'àrea urbana citada resultant de l'època de major especulació urbanística de la dictadura franquista, fins ara ocupada per la població procedent majoritàriament d'Andalusia i Extremadura que s'instal·la a Salt en les dècades dels 60-70.

19. L'analfabetisme funcional és extraordinàriament alt entre la població estrangera d'origen africà resident a Salt, mentre que la població vinguda d'Amèrica Llatina, i especialment d'Amèrica del Sud, aporta taxes d'analfabetisme inferiors a les de la població nascuda a Catalunya o a la resta de l'Estat espanyol. En qualsevol cas, les migracions d'aquest període, a més a més de l'augment de l'analfabetisme (absolut i funcional), plantegen un repte formatiu complex: l'aprenentatge i l'ús del català com a segona llengua. Enfrontar-se i aportar solucions positives a aquest repte és imprescindible si volem millorar la cohesió social i comunitària i la convivència ciutadana a Salt i arreu.

20. Els científics socials ens diuen que la globalització està provocant una acceleració de les diferències socials i entre les nacions i, per tant, un augment de l'emigració laboral de masses procedents dels països més pobres o zones empobrides del món. L'augment i l'acceleració d'aquesta emigració massiva a Salt seria un bon exemple local d'aquesta tesi global. I, això, comportaria que aquest procés de immigració massiva que viu el nostre poble pot continuar els propers anys mentre no canviïn les circumstàncies que el provoquen limitat només per les condicions de l'accés a l'habitatge i el mercat de treball. El comportament de les migracions saltenques dels últims anys respon finalment al model generat per la globalització capitalista (migracions laborals o econòmiques) i a les característiques de les últimes migracions internacionals (globalització, diversificació, acceleració i feminització).

3. Economia i treball

21. Malgrat que Salt ha estat tradicionalment una població industrial, ha sofert en els darrers 25 anys el procés de terciarització propi del desenvolupament econòmic a escala global. Així pel que fa a l'activitat econòmica predomina l'activitat de serveis i comerç que constitueix el 65%, seguida de la construcció amb un 18%, les activitats professionals amb un 9% i la indústria que actualment suposa només el 8% de l'activitat econòmica de Salt.

22. Segons dades del 2001, el 52% de la població de Salt és població activa. La major part de la població activa està constituïda per homes (58,5%), i el mateix passa amb la població ocupada on predomina també la població masculina (60,3%).

23. Pel que fa a la població no activa, exceptuant escolars i jubilats, es dona el cas contrari amb el predomini de les dones (58,9%). En aquest àmbit trobem que el 97,7% de persones no actives per realització de treball domèstic són dones. De fet, del total de dones majors de 16 anys de Salt, un 18,3% estan registrades com a no actives per treball domèstic.

24. La població activa de Salt ha crescut fruit de l'arribada de població estrangera en edat de treballar. Entre 1996 i 2001 va créixer en 1.032 persones.

25. L'augment de la població activa no ha significat un augment de població aturada, al contrari, entre 1996 i 2001 la taxa d'atur es va reduir del 10,3% al 5,5%.

26. L'atur registrar a desembre de 2003 és de 675 persones de Salt, un 58% dones i un 42% homes. Per grans grups d'edat, el 27% dels aturats/es tenen entre 20 i 29 anys i el 21,5% te entre 50 i 59 anys. L'atur té un major impacte entre la població amb estudis bàsics i entre el grup de treballadors/es no qualificats de sectors com les indústries manufactureres, el comerç i les immobiliàries.

27. La població ocupada el 2001 a Salt abasta el 46,6% del total de població. Amb més ocupació masculina (60%) que femenina. La major part dels treballadors/es de Salt són assalariats fixos (66,6%) seguits dels assalariats eventuais (21,4%).

28. El 23,8% de treballadors/es de Salt, treballen en la indústria manufacturera, seguit del comerç i la reparació (19,2%) i de la construcció (15%), aquest darrer ocupat quasi totalment per homes.

29. El fet que la major part de població treballi en la indústria quan aquesta és una activitat minvada a Salt, ens fa pensar que hi ha una important mobilitat laboral fora del municipi.

30. A nivell de categoria professional, la majoria són treballadors qualificats de la indústria o la construcció sobretot homes, en segon lloc són treballadors de serveis i venedores majoritàriament dones. El tercer gran grup és el de treballadors/es no qualificats.

4. Educació

31. Els conjunt de dèficits pel que fa a l'educació a Salt, són històrics i ja manifestats per la comunitat educativa des de fa més de 20 anys. Recentment aquest conjunt de mancances i demandes han tornat aflorar com a conseqüència de l'augment de població escolar i la seva diversitat d'orígens.

32. Pel que fa a l'educació Infantil i Primària Salt disposa de 4 centres públics (un d'ells fins a 2n de Primària) i 3 centres privats concertats. De Secundària hi ha 2 centres públics i 2 privats concertats.

33. La població empadronada a Salt nascuda l'any 2000 era de 300 nens i nenes i el 2003 ja és de 371. Així, cada curs creix en nombre de primeres escolaritzacions a P3. Segons les previsions anuals (que tenen en compte, matriculacions, baixes i incorporacions tardanes) per al proper curs 2004-2005 es podrien incorporar 31 alumnes més que el curs anterior, més d'un grup nou que se suma als ja existents. Aquesta tendència és la que es preveu per als propers cursos.

34. A més, segons les previsions de l'Ajuntament de Salt, pel que fa a incorporacions tardanes (unes 20 per nivell a l'any) i pel que fa a baixes (unes 10 per nivell a l'any), els grups creixen al llarg dels nivells. És a dir, si el curs 2004-2005 s'incorporen 331 alumnes a P3, aquests, quan arriben a 4rt de primària, ja són 421 alumnes, més de tres grups classe nous.

35. Als centres de Primària pràcticament totes les aules freqüen la ràtio màxima de 28 alumnes. Els centres públics presenten en alguns nivells dobles línies i en el cas del CEIP La Farga tots els nivells estan doblats (i en algun cas triplicats). Els centres privats concertats només tenen una línia per nivell tancant l'opció de places vacants i no permeten l'absorció de nou alumnat al llarg del curs, de manera que les IT s'acaben incorporant als centres públics ja saturats.

36. Aquesta distribució de l'alumnat en forma de "bonys" (dobles línies) ja es dona en tres centres públics pel que fa a P3 (el curs 2003-2004), una situació que s'agreujarà degut a la previsió d'augment de població a escolaritzar en aquest nivell. Cal dir que un dels centres amb dues línies per a P3 és el CEIP Mas Masó, compostat de diversos *barracons*.

37. Pel que fa a secundària, les aules també estan saturades, i en el cas de l'IES Salvador Espriu trobem fins a 3 línies per nivell. El total d'alumnes de secundària ha passat d'un curs per l'altre de 925 a 1036, és a dir, 84 alumnes més. Aquestes noves incorporacions (sovint incorporacions tardanes) també es concentren al centres públics.

38. Pel que fa al mapa escolar i l'oferta de places es fa imminent la necessitat d'un nou centre de primària en paral·lel amb la consolidació (sobretot arquitectònica) del CEIP Mas Masó. Pel que fa a secundària cal la construcció d'un nou institut i de fet se n'ha projectat un en mòduls o *barracons* per al proper curs al costat del CEIP El Pla.

39. Pel que fa a la distribució de l'alumnat segons origen, trobem grans desequilibris entre centres a Salt, on l'eix divisor i és la titularitat pública o privada concertada del centre. El curs 2003-04:

- Dels 725 alumnes d'Infantil de Salt, 488 estan matriculats en centres públics i 237 en centres privats concertats. Dels 237 alumnes matriculats en centres privats concertats només 11 són d'origen estranger (el 4%). En canvi, en els centres públics, d'un total de 488 matriculats, 211 són d'origen estranger (33%).

- En l'etapa de Primària, del total de 494 alumnes matriculats a l'escola privada concertada només 16 són d'origen estranger, és a dir un 3,2%. En canvi, a l'escola pública, dels 872 alumnes de Primària, 353 són d'origen estranger, és a dir, el 40,4%.

- En Secundària, l'alumnat d'origen estranger constitueix el 10,5% dels instituts privats concertats, en canvi als instituts públics, l'alumnat d'origen estranger constitueix el 24% del total.

40. El cas del CEIP La Farga és paradigmàtic pel que fa a saturació i segregació: no només és el centre més saturat de Salt (amb tots els cursos doblats) sinó que a més presenta un 75,8% d'alumnat d'origen estranger, i en alguns cursos el percentatge arriba al 83%. A més, un 45,8% de l'alumnat presenta necessitats educatives especials, amb més de 10 alumnes per aula amb n.e.e. (quan la legislació admet 5 alumnes amb n.e.e per aula). Aquesta concentració artificial pot conduir a processos de guetització.

41. Aquesta segregació també té un component econòmic en el sentit que als centres privats s'hi concentren un perfil de famílies amb un cert nivell de benestar mentre que els centres públics, acaben essent els equipaments dels "immigrants" i també dels "pobres".

42. Existeix a Salt una Comissió d'Escolarització Permanent per als alumnes d'IT. Però a més, i per corregir aquest tipus de desequilibris s'ha demanat al Departament la creació d'una Oficina Municipal d'Escolarització.

43. Pel que fa a la tasca educativa, les transformacions socials de Salt estan introduint noves necessitats i dificultats per al professorat sobretot pel que fa als centres públics. Aquests canvis afecten a l'atenció als col·lectius en risc d'exclusió social, a l'atenció a la diversitat i a l'atenció a les incorporacions tardanes i les n.e.e.

44. En aquesta direcció, a Salt, els programes i recursos especialitzats són; l'EAP de Girona Est, dos TAEs en centres de secundària i una UEC.

45. Pel que fa a les Llars d'Infants (escolarització de 0 a 3 no obligatòria) a Salt hi ha tres centres privats i una Llar d'Infants municipal que disposa de 82 places. Els criteris d'admissió prioritzen la situació laboral activa dels pares, l'existència d'un germà al centre i els anys de residència acreditada al municipi. Com a criteris complementaris considera les situacions de família nombrosa, l'atur i la percepció de subsidis d'inserció. Així queden exclosos els nuclis familiars amb dificultats de caràcter socioeconòmic, així com famílies d'origen estranger. A més, les quotes de la Llar d'infants municipal arriben a equiparar-se a les d'un centre privat en alguns casos (de 9h a 17h amb dinar, 257€ mensuals).

46. Amb una certa immediatesa caldrà a més la construcció d'una nova llar d'infants municipal, ja que pels 371 nens i nenes de Salt nascuts el 2003 que podrien incorporar-se a P1, només hi ha 26 places públiques.

47. Pel que fa a l'educació post-obligatòria, s'observa una gran davallada d'escolarització. Només el 39% dels joves entre 17 i 18 anys segueixen la seva formació en Batxillerat i Cicles Formatius.

48. Respecte la Formació d'Adults, el CFA Les Bernardes-Escola d'Adults de Salt, ha vist augmentar el nombre d'alumnes que ha passat de 528 el curs 2001-02 a 1273 el 2003-04 saturant l'espai disponible i desplaçant alguns cursos al CEIP La Farga. Els cursos més sol·licitats són els de llengua oral seguits pels d'informàtica. Junt amb els grups de conversa organitzats per Pla Local de Formació de Salt, un total d'unes 1.500 persones han passat per l'escola d'adults el curs 2003-04.

5. Salut

49. A banda d'equipaments de tipus supramunicipal com són l'Hospital psiquiàtric i les noves instal·lacions de l'Hospital Sta. Caterina, l'equipament de la xarxa pública sanitària de què disposa el municipi és el CAP Salt que inclou territorialment altres poblacions properes. L'equip mèdic del CAP el formen 17 metges, 6 pediatres, 1 odontòleg, 22 infermers/es, 1 assistenta social, 3 auxiliars d'infermeria i 9 persones d'atenció a l'usuari.

50. Entre 1999 i 2004 la població total assignada al CAP, que pertany a tot l'àmbit territorial de l'ABS, ha crescut un 27,3%. Concretament a Salt, entre l'any 2000 i 2004 la població infantil d'entre 0 i 14 anys ha augmentat un 23%, la població adulta també s'ha incrementat un 23% i la població major de 65 anys ha augmentat un 7,3%. Al llarg del mateix període el personal mèdic s'ha incrementat en 23 metges, 2 pediatres i 5 infermers/es.

51. La població assignada al CAP Salt el 2004 és de 35.091 persones.

52. Les ràtios que estableix l'ICS, situen l'òptim en una càrrega assistencial (variable que té en consideració el factor edat de l'usuari) de 1.500 usuaris per metge. En el CAP Salt, 8 dels 12 metges

dupliquen aquesta xifra i en 11 casos supera els 2.000 usuaris per metge. Es consideraria satisfactòria la ràtio de població assignada en 1.500 usuaris per metge, però fins i tot, pel que fa a la població assignada, 11 metges superen la ràtio i 4 d'ells superen els 2.000 usuaris.

53. Pel que fa a pediatria la ràtio òptima se situa en una càrrega assistencial de 750 usuaris per metge. Dels 5 pediatres del CAP Salt, n'hi ha 2 que superen la càrrega assistencial dels 2.000, i pel que fa a la població assignada 3 dels pediatres superen els 1.000.

54. Diàriament, s'atenen des del CAP una mitjana de 1.000 visites que al cap de l'any suposen unes 300.000.

55. Medicina General i Pediatria són les especialitats que presenten més nombre de visites per dia. Al 2002, eren aproximadament 23 i 26 visites per professional i dia respectivament.

56. L'atenció continuada, entre l'any 2000 i 2002 va passar d'una mitjana de 12 visites per dia a 58, dibuixant una tendència creixent.

57. El nombre de visites per cada 1.000 habitants també ha augmentat, de manera que ha crescut el nombre de visites per usuari juntament amb l'augment de població assignada.

58. Entre 2002 i 2003, les visites de caràcter ginecològic han patit un cert descens, tot i que, les visites per embaràs s'han quadruplicat, així com les visites de control a la llevadora. És destacable l'augment d'embarassos ja que el control rutinari de seguiment de la gestació substitueix les visites pròpiament ginecològiques. Actualment les visites ginecològiques es concedeixen amb un any d'espera.

59. Pel que fa a la planificació familiar i l'anticoncepció, no només s'utilitzen per evitar embarassos sinó que per exemple en el cas de població immigrada, per espaiar-los. Aquesta població, sobretot la que porta més temps de residència a Salt, comença a canviar les pautes de fecunditat cap a una reducció del nombre de fills.

60. Paral·lelament es detecta un augment de casos d'embarassos no desitjats, cosa que indica la necessitat d'incidir més en la prevenció i en l'educació pel que fa a l'anticoncepció.

61. Degut a la saturació que presenta actualment el CAP i per complir les ràtios amb la població assignada actual caldrien més de 15 professionals de medicina general. En aquest sentit es reclama una política de previsió, ja que sempre s'actua a posteriori.

62. El CAP Salt, presenta a més un important problema d'espais físics. S'ha projectat un nou equipament per entrar en funcionament en 2 o 3 anys, tot i que aquest projecte només disposa de moment d'uns terrenys cedits (prop de la zona esportiva) però no està pressupostat.

63. L'augment de població immigrada nouvinguda assignada al CAP ha plantejat noves necessitats a la tasca assistencial, ja d'entrada marcada per la saturació. Algunes de les necessitats són; les comunicatives, la desinformació i desconeixement pel que fa a pautes de salut i hàbits d'ús dels equipaments sanitaris públics i de manera més preocupant, l'augment de malalties de tipus psico-social com a resultat del procés migratori i l'adaptació a una nova realitat social i cultural.

64. En aquest sentit es fa necessària la figura d'un mediador/a cultural al CAP de Salt.

65. Des del CAP es reclama doncs un Pla de Xoc amb el doble objectiu d'augment del personal a partir d'un pla de mínims així com l'acceleració dels processos de construcció del nou centre.

6. Serveis socials

66. A banda de serveis com l'Oficina de Benestar i Família o Càritas de la parròquia de Sant Cugat, els serveis bàsics d'Atenció Social Primària a Salt, d'àmbit municipal, estan situats al Centre de Serveis Social Mas Mota de l'Ajuntament de Salt. L'àrea compta amb 3 treballadores socials (pels tres sectors de Salt) i 2 educadores socials (que cobreixen grans 2 zones), 2 treballadores familiars que fan assistència a domicili i una treballadora social que atén primeres visites.

67. Els serveis que s'ofereixen són els que estableix el Sistema Català de Serveis Socials, i s'agrupen en les àrees de suport personal i familiar, grupal i comunitari i gestió de recursos. A més els Serveis Socials de Salt compten amb programes específics com: el Servei d'Ajuda a Domicili (parcialment externalitzat); el Servei Integral d'Atenció a la Família (totalment externalitzat) que atén bàsicament situacions de violència familiar; les urgències socials (tot i no existir cap protocol d'actuacions); el Programa de Llet (també sense regular) i el Servei de Telealarma i Teleassistència.

68. Pel que fa a l'atenció a la infància i l'adolescència es disposa d'un Centre Obert Infantil amb 15 places per a nens i nenes de 6 a 12 anys, on es fa seguiment personalitzat dels casos derivats des de serveis socials, i d'un Centre Obert Juvenil, també amb 15 places per a joves de 12 a 16 anys tot i que actualment no es fa seguiment d'aquests i és monitoritzat des d'una altra empresa no vinculada als serveis socials municipals.

69. Alguns programes iniciats en matèria d'infància i d'adolescència com el Programa d'Absentisme Escolar no s'han dut a terme, fins al moment, per manca d'una política clara d'acció social municipal.

70. Segons la memòria d'activitat de 2003, les principals problemàtiques socials ateses des de Serveis Socials, són en primer lloc les relacionades amb mancances socials de diversos tipus - relacions familiars, dificultats integració social, manca autonomia personal,...-(26,3%); en segon lloc les vinculades a temes laborals (20,8%) i en tercer, les problemàtiques econòmiques (13,6%). Per ordre de demanda d'assistència, segueixen les problemàtiques de salut, els problemes relacionats amb l'escolarització i l'aprenentatge, problemes de discapacitat, de drogodependències, situacions de maltractaments familiars, i finalment problemes d'habitatge. S'han atès, a més, casos relacionats amb qüestions legals d'estrangeria i per desatenció institucional.

71. En total s'han comptabilitzat 5.310 casos i 5.333 usuaris. En relació amb el total de població de Salt, aquesta és una xifra molt elevada, que suposa que un 20% de la població ha demandat o sol·licitat l'ajut de Serveis Socials.

72. L'atenció a la família constitueix el sector destinatari del 36,3% de les accions sobretot de prevenció o inserció social. El segueix el col·lectiu immigrat que ha centrat el 22,2% de les accions que han estat majoritàriament d'informació i orientació en diversos temes. El sector de la gent gran, demanda 9,3% de les accions, 87 d'elles són serveis d'ajut a domicili, tot i que la major part de la tasca és preventiva. Infància i joventut suposen el 20,7% de les accions, per infants majoritàriament l'assistència és de caràcter preventiu, i per a joves, predomina la orientació i informació.

73. La major part de la tasca que es du a terme des dels serveis socials és de tipus preventiu i d'inserció social a sectors amb risc d'exclusió. No obstant, és molt gran la càrrega de demandes d'informació, orientació i assessorament que es resolen des dels Serveis Socials, una tasca que probablement ja l'ofereixen altres serveis municipals o que la podrien oferir, i que per manca d'informació o per derivació, arriba a serveis socials. Aquest fet satura més la demanda d'ajut i atenció.

74. Aquesta saturació fa que des de la primera visita fins a concertar hora amb la treballadora social passen 2 mesos de mitjana. Aquesta espera impedeix atendre casos d'urgència i alhora allarga processos que es resoldrien ràpidament.

75. Els Serveis Socials municipals no disposen d'un suport informàtic i administratiu adequat. Si bé existeix un programa de gestió d'expedients d'atenció social primària, l'Ajuntament no l'ha facilitat al servei i tota l'administració d'expedients es fa en paper.

76. Actualment la saturació del servei fa que la tasca sigui bàsicament d'informació i assessorament, de gestió, i de tramitació de prestacions, o derivacions. La manca de recursos i l'elevada demanda de serveis fa que només es pugui assumir la tasca assistencial d'estudi de casos i aplicació de programes de suport sense poder treballar en prevenció, en programes comunitaris, etc.

77. La manca de planificació i de política social municipal condueix, a més, a situacions de descoordinació entre serveis i equipaments, per exemple la possibilitat de reserva de places a la Llar d'Infants municipal.

7. Cultura i lleure/Esports

78. Els equipaments culturals de gestió municipal a Salt, són l'Escola de Belles Arts, el Museu de l'Aigua, les dues Biblioteques Jaume Ministral i Massagran i la Fàbrica Coma Cros, com a projecte de "Factoria cultural". Actualment aquest projecte centra la majoria d'esforços de l'àrea de cultura de l'Ajuntament de Salt, de moment amb l'Ateneu d'Entitats pràcticament habilitat. Es preveu el trasllat a la Coma Cros de la biblioteca J. Ministral i el Museu de l'Aigua així com la inclusió d'estudis universitaris i d'un Centre d'Art Contemporani. Es preveu estiguin tots els equipaments actiu cap al 2010.

79. L'estació jove (que actua com a punt d'informació i orientació per a joves i ofereix cursos diversos), el teatre de Salt i la Sala Auditori La Mirona, són equipaments de titularitat pública però de gestió indirecta privada.

80. Els dos darrers equipaments treballen independentment i trimestralment participen d'una comissió de seguiment municipal. Estan obligats a cedir l'espai 60 i 30 dies respectivament a l'ús de l'Ajuntament, que el pot oferir a escoles, entitats, etc. Aquest fet fa que només siguin estrictament públics els dies de cessió i la resta de l'any funcionen com equipaments privats.

81. Alguns equipaments culturals-educatius no municipals són els Casals d'Avis Les Bernardes (de Benestar i Família) i el Casal de Jubilats de Salt (associatiu), i la Casa de Cultura Les Bernardes de la Diputació de Girona però gestionada des del Consell Comarcal. Aquesta darrera, ofereix cursos

diversos que poden oscil·lar entre els 40 i 120 € (per curs, trimestrals, sessions...), és la seu de la UOC al Gironès.

82. La Ludoteca Les Bernardes (depèn de Benestar i Família) és l'únic servei educatiu i de lleure gratuït, que acull 170 nenes i nenes setmanalment per les tardes. Aquest fet fa que sigui un dels equipaments més participats i de fet, el 70% d'usuaris són fills de famílies immigrades.

83. Les línies d'actuació municipal en matèria de cultura se centren en tres àmbits: la promoció de les arts escèniques per en el marc de l'àrea singular de Girona (a través del Teatre, La Mirona i l'Espirai), desenvolupar el projecte de la Coma Cros i aconseguir serveis d'àmbit regió per a Salt.

84. Malgrat que a Salt hi ha una oferta d'equipament culturals rica i àmplia, tot i l'absència d'un cinema, cal conèixer l'extensió dels seus serveis i l'abast social de les seves activitats.

85. L'accés a la major part de serveis, excepte les biblioteques, i la Ludoteca les Bernardes pel que fa a la població infantil i alguns serveis de l'Estació Jove, és via pagament. Aquests serveis culturals-educatius-de lleure gratuïts tenen molta resposta de manera que probablement l'element econòmic és discriminador.

86. La tipologia de les activitats ofertades per diversos equipaments i en general la política cultural a Salt, no dona resposta ni és reflex de la diversitat cultural que actualment conviu al poble, en les activitats i cursos proposats des de certs equipaments, en la programació de la Festa Major, o algunes fires i mostres que es realitzen a la Vila. Així potser l'element ideològic també pot ser un factor d'exclusió.

87. La promoció cultural, de tipus lliure i gratuït, i el treball de la interculturalitat i la col·laboració amb entitats, té un gran potencial pel que fa a la cohesió social, l'intercanvi i la convivència. Aquesta potencialitat l'hem pogut observar en equipaments com les biblioteques o la Ludoteca, gràcies a la voluntat dels seus gestors.

8. Esports

88. Salt té una bona oferta d'equipaments esportius: Tres caps de futbol (un de gesta), i tres pistes de futbol 7, 4 pistes de tennis, un pavelló, una pista coberta, una piscina descoberta i una de coberta en construcció, l'espai natural del riu Ter i els equipaments escolars.

89. No obstant, aquests equipaments tenen uns usuaris prioritaris, els clubs esportius federats de Salt que els usen per les seves activitats. Així la cessió d'aquests equipaments a d'altres entitats queda supeditat a les franges horàries que queden lliures. D'altres, com les piscines s'hi accedeix via pagament de l'accés, la descoberta a l'estiu i la coberta un cop acabada la construcció. En aquest sentit s'ha pogut llegir en alguns mitjans de comunicació local queixes sobre les quotes de les piscines.

90. La oferta esportiva d'àmbit privat o associatiu que ofereixen els diferents Clubs esportius federats o no, és: atletisme, bàsquet, bàdminton, escacs, futbol, futbol americà, futbol sala, gimnàstica, halterofília, hípica, hoquei patins, tennis, tennis taula, tir amb arc, patinatge artístic, petanca, piragüisme, polisportiu...

91. La oferta esportiva d'iniciativa municipal es divideix en activitats d'hivern i activitats d'estiu: Les activitats d'hivern són les adreçades a adults i gent gran (manteniment físic) amb una resposta de 180 usuaris, i les adreçades a infants a través de l'escola Esportiva Municipal.

92. L'escola Esportiva Municipal que s'oferta com a activitat a les escoles i es realitza dues tardes setmanals en els equipaments escolars. Aquesta iniciativa només ha tingut l'acollida de 22 nens i nenes de La Farga i el Veïnat. Aquesta poca participació es deu al fet que l'activitat no és la desitjada pels escolars que poden preferir anar a un club esportiu així com el preu del curs (més de 60 € anuals).

93. Pel que fa a les activitats d'estiu, s'organitza un casal esportiu amb 180 places i quotes quinzenals entre 50€ i 130€. En aquest cas el casal té molta demanda però no és la mateixa que la dels usuaris de l'Escola Esportiva, sinó de la dels nens i nenes que a l'hivern practiquen esports en clubs.

94. L'activitat les escoles no funciona i segons els propis organitzadors, el perfil dels nens i nenes "dificulta" la tasca dels monitors. Caldria donar més valor a l'esport per a grups socials i franges d'edat amb poques opcions de lleure i buscar mecanismes per accedir-hi (potser oferint esports en concret) renunciant en part a l'èxit de la tasca esportiva per donar més pes a la tasca educativa.

95. Com hem vist, de nou en l'opció esportiva, el factor econòmic és discriminador i en algun cas provoca les queixes dels saltencs. En el cas concret de les piscines municipals per la gent de Salt és més econòmic abonar-se a les piscines municipals de Girona.

9. Xarxa associativa/participació

96. Entre els equipaments disponibles pel moviment associatiu i a banda dels locals propis d'algunes entitats, a Salt trobem l'Hotel d'Entitats (que depèn de Benestar i Família) amb 12 despatxos, sales taller, sales de reunions i sala d'actes, on 25 entitats hi tenen la seu social. Les entitats amb despatx han d'abonar 18 € mensuals. L'observació de la realitat mostra, però, que l'activitat comunitària d'aquest equipament és mínima i que la infrautilització d'espais i recursos i és la tònica general. La Fàbrica Coma Cros a través de l'Ateneu d'Entitats ja és i serà seu d'algunes entitats.

97. La vida associativa a Salt sempre ha estat un element diferenciador del municipi i que li ha conferit entitat pròpia. Actualment a Salt i segons el registre municipal d'entitats podem comptabilitzar 141 entitats legalment constituïdes al municipi, predominen les de caràcter esportiu i les culturals.

98. Al municipi de Salt existeixen 5 mitjans de comunicació locals, 4 mitjans escrits, alguns propis d'entitats, i Ràdio Salt on moltes d'elles hi participen.

99. L'Ajuntament de Salt no disposa de programes o polítiques concretes de participació ciutadana, malgrat que es fan col·laboracions puntuals amb entitats. En general, la política seguida respecte el moviment associatiu ha estat una política passiva de resposta a demandes. Existeixen però organismes de participació com són el *Consell Municipal de l'Esport*, el *Consell de la Gent Gran* i el *Consell Escolar Municipal*.

100. La darrera iniciativa en l'àmbit de la participació creada per l'Ajuntament de Salt és el *Programa LAOS-SALT*, espai destinat a la integració i la convivència. Aquest tindrà funcions consultives i de proposta d'accions municipals de serveis i activitats en la direcció de la integració. La no posada en pràctica encara d'aquest programa, fa que no puguem avaluar el seu funcionament i utilitat. Caldrà veure a més fins a quin punt el govern municipal serà executor de les propostes ja que aquest només és un òrgan de consulta, no de presa de decisions. Així el conjunt d'accions possibles acabaran depenent de la voluntat política del govern municipal.